

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Mert akadt egy Henrik nevű Apponyi gróf, aki bátor volt megvédelmezni a nemzet érdekeit Albert nevű rokonának politikájától; mert akadt egy Gyula nevű Károlyi gróf (már a második a Károlyi nemzetségből), aki leleplezte Mihály nevű rokonának hazafiatlan békepolitikáját; s mert gróf Andrássy Gyulának *mdgnsklikk*-jéről kiderült, hogy tulajdonképpen csak néhány emberből áll, a mágnások többsége pedig bátorodik a gyűlölt „*dszentri*”-nek, Tisza Istvánnak hazafias álláspontjára helyezkedni, — tehát most már elavult fölösleges intézmény a főrendiház és nem jó még az alkotmány sem. És a volt alkotmánypart vezére még csak nem is alkotmányos formák közt kívánja megreformálni azokat, hanem a tömegek reáuszitásával, a melyekről maga állapítja meg, hogy *szabad kez* nyertek. — Nemétől megfosztott patkányról, amelyik elmarja a többi patkányt a háztól, már hallottunk. Súlyedő hajóról menekülő patkányokat is láttunk már eleget a magyar politikában. Sőt, amióta a polgári anyák simogatják a kisdedeik fejét, olyanról is tudunk, aki otthagya társait, a szomszédos malomba uszolt, mert ott több volt az eleség és csak akkor tért vissza ismét, amikor a ropogós gabonát ellapátolták előle. De olyan héjját, aki egykor a magasban keringve vadászott a legszürkébb egérkére is, bolsevik csatornában élő patkánnyá átalakulni, — ilyen Darwin-féle *fajkiválaszt* csak most szemlélhetünk legelőszőr.

Szabad kéz.

Annyi csalfa ígélet és olyan sok hamis jelszó után, amennyit néhány évtized alatt röppentett világgá a koalíciós politika, ime elérkeztünk a *szabad kéz* politikájához. Tartozunk az igazságnak annak megállapításával, hogy ezuttal sem a jobb érzésűek helyezkednek erre a szélsőséges álláspontra, aminthogy ezeket a multakban is csak úgy ragadta magával a koalíciós sáskajárás, mint éppen az utjában táncoló kéreszeket. Sőt most egyenesen *ezek ellen* irányul a szabad kéz politikája. Vagy megrémülnek tőle és újra beállanak a sáskaseregbe, vagy irgalom nélkül felfalatnak, ha a szép magyar róna aranykalászos vetését nem segítenek nekik elpusztítani.

Szabad kezét fognak nyerni a szocialisták, a Károlyi-párt és mindenféle radikálisok, ha Wekerle kompromisszumot mer kötni a munkapárttal. És ezentul már a Vázsonyi féle választójogi javaslattal sem fognak megelégedni,

hanem annál még tulzabb követeléseket fognak támasztani. De még a főrendiház, sőt az alkotmány megreformálását is követelni fogják.

Mindezeket pedig gróf Andrássy Gyula mondja a ma még nyugodt „tömegek” nevében, sőt egyenesen szájukba adja ezt a legújabb jelszavát. Az az Andrássy, aki annakidején, amikor ő volt belügyminiszter, a plurális szavazati joggal akarta megkötözni a tömegeket a nagybirtok és nagytöke hatalmának biztosítására. Akkor azért akarta ezt, mert a hatalmon volt, most azért akarja amazit, mert hatalomra akar jutni.

Még röviddel ezelőtt az *erkölcs* lehetetlenség volt a jelszava e célja elérésére. Most azonban, mivel a másik jelszóhoz, amelynek felvetésével öntudatlanul jót cselekedett, nemcsak politikai ellenfelei, hanem a király is ragaszkodik, rombolásra ösztönző rossz hajlama elvezette a szabad kéz felforgató jelszavához. Mert Andrássynak, amiként a Mefisztónak, *ez kell*. Égjen az egész világ, pusztuljon bár mindenki el, *csak az ő uralma* legyen örökös és szép hazában! Ezért ragaszkodik álbecsületességgel betűszerint, olyan nemzetgyilkos javaslathoz, mint a Vázsonyié volt és ezért lázítja a tömegeket kezük szabad használatára azok ellen, akik a nemzetet nem merik, nem akarják meggyilkolni, s ezért uszít még az alkotmány összetörésére is.

No hát kérem, ez már nem is szabad kéz politikája, hanem a *fekete kéz*, amely mérgezett törrel döfi le a kiszemelt áldozatait és kegyetlen kiméletlenséggel irtja azokat, akiket elkövetett rémtetteiktől megborzadt lelkiösmertetük kényszerít a bünszövetség cserbenhagyására. És ezzel a fekete kézzel nem is lehet másképp elbánni, mint ahogyan az amerikai rendőrség bánik el a tagjaival, amikor reájuk kiált:

— Hands of, föl a kezét!

Mindegy Andrássynak, Vázsonyinak vagy Károlyinak hívják is az illetőt.

—chl.—

Politikai hírek.

— **Osztrák dolgok.** Ausztriában is csaknem felbuktatott a Seidler-kormány, párhuzamosan a magyar kormány bukásával. Az urakházának két pártja ugyanis megsokallta azt a sok gyűlölettel, amit a *cseh* és *dél-szlávok* elkövettek és helytelenítette, hogy az utóbbi időben a kormány nem fedezte eléggé a *korona elhatározását*. (A franciák által hamisi-

tott királyi levélre céloztak.) Nyílt ülésen akarták tehát megbuktatni a kormányt ezért, de Seidler miniszterelnöknek sikerült az ügyet a *császár óhajának közlésével* (tehát megint a császár fedezte a kormányt!) elsimítani. — Vajjon meddig? Nálunk már kipotyogtak a király palástjába takaródzók!

— **Elégtétel két meghurcolt közig. tisztviselőnek.** Az elcsapott beregmezei főispán nemcsak Gulácsy alispánt vette üldözőbe, hanem dr. Kozma György másodfőjegyzőt is, akit állásától felfüggesztetett. A meghurcolt derék tisztviselőt most a belügyminiszter *visszahelyezte állásába*. — A másik, szintén politikai okokból üldözött közig. tisztviselő Somogyi Béla homtegyeai alispán volt, akinek ártatlansága kiderülvén, a megye legutóbbi közgyűlésén a *főispán sajnálkozását fejezte ki* a méltatlan és alaptalan rágalmak fölött, a közgyűlés pedig *egyhangúlag bizalmat szavazott* az alispánnak. — Szóval az *igazságnak* — előbb vagy utóbb, de — *győzni kell!*

Kormányválság.

Wekerle még *im* kapott meghívást. Apponyiék is hajlandók vállalkozni, ha az ősszel választathatnak. — Mesék a munkapárt visszajátszásáról. — Nincs végleges döntés. — Wekerle fölveti a pártkérdést.

A két hét óta húzódó kormányválság utóbbi napjai nem hoztak rendkívüli eseményeket. Wekerle Sándor miniszterelnök jelentést tett tárgyalásairól a királynak, de *megbízást* új kormány alakítására még nem kapott. Ezt azzal magyarázzák, hogy ugyanis viszi az ügyeket, tehát nem szükséges egyelőre a külön megbízatás. Bizonyos, hogy Wekerle feltétlenül a *meggyezést* keresi a választójog kérdésében és pedig — ha lehet — nemcsak a munkapárttal. Állítólag a kormány-pártban levő Apponyisták sem zárkoznának el ez elől, ha *garanciát* nyernének, ami — jól tudjuk — nem jelent egyebet, mint hogy a hatalom birtokában maradhassanak. A garanciát úgy képzelnek, hogy királyi ígélet tételödnék (már megint a király!) arra, hogy a képviselőházat „*komoly ok*” esetén *októberben* föl lehessen oszlatni. Persze ők gondoskodnának ilyen komoly okról és elhúznák a választójog kérdését úgy, hogy az *őszig semmi se legyen belőle*.

Andrássyék persze mindent elkövetnek, hogy Wekerle vállalkozását meghiúsítsák. Lapjaik egész meséket találnak ki arról, hogy miképp óhajtja a megegyezést Wekerle. Ezek szerint állítólag csak azok kapnak választójogot a *négy elemi* alapján, akik magyarul tudnak; a jogcím általában a *hat elemi* lenne. Továbbá a Károlykeresztesek csak úgy lennének választók, ha arra más jogcímük is megvan. Végül a nők választójogát erősen korlátoznák, a nyolcholdas gazdák szavazati jogától pedig — gróf Bethlen István erdélyi képviselő kívánságára — eltekintenek. Ebben aztán a munkapárt győzelmet látják és természetesen ez ellen „*szabad kez*” biztosítanak maguknak és a szocialistáknak. Sőt egyik Andrássyhoz közel álló lap már azt is tudni véli, hogy milyen komédiával

fogja Wekerle átjárásait a hatalmat a munkapárt kezére. A munkapárt — ugymond — *le fogja szavazni Vázsonyi javaslatát a bizottságban is, a képviselőházban is és ekkor Wekerle lemond.* Majd a király újra megbizta, hivatkozni fog a *lőbbségi* elv érvényesítésére és *újfélszervezi* a kormányzás parlamenti rendszerét. Ekkor jön a munkapárt vagy *koncentricióval* vagy pedig *tisztán*.

Ex a mese persze épp oly erkölcselen, mint az a politikai forrás, amelyből fakadt. És ostobán *ellentmondó* is, mert ha Wekerle tényleg vállalkoznék is erre a komédiára, akkor mi a szösznek neki a „komoly ok” esetére való házfelosztási felhatalmazás, amit pedig ugyancsak Andrásyék jövedőnek, mint teljes bizonyosságot? Ez utóbbi pedig a legnagyobb abszurdum volna, mert miért egyezkednék a munkapárt Wekerlével, ha ez felszása szerint feloszthatná a házat! Sokkal valószínűbb az a bécsi híradás, hogy *még nem történt végleges döntés.* Wekerle igyekszik a saját pártját is kapacitálni, megmagyarázza, hogy a megegyezés nem jár a javaslat lényegének sérelmével s ha mégis ellenállásra talál, *felveti a pártkérdést:* ki támogatja, ki nem?

Nevekről, amiket pedig ugyancsak sürűen emlegetnek a jelzett lapok, ezuttal nem szólunk. A nevek nem lényegesek most — nekünk. *Nekik* — igen. Sőt nekik csakis ez a lényeges.

Hirek.

— Személyi hírek. Dr. Rott Nándor megyéspüspök e hó 1-én bérnaköruttra indult Kaposvárra. — Dr. Bibó Károly alispán a hét elején hivatalos ügyben Nyenygen volt.

— Kézimunka kiállítás. A veszprémi kézimunka kiállításra beérkezett anyag gazdagsága és művészi értéke minden várakozást felülmúl. A rendezőbizottság szinte tandócsalánul áll a kincsekkel érő nagy halmozattal s a vármegyeház egyébként tágas nagytérképében nehezen talál megfelelő elhelyezést a sok remekbe dolgozott női kézimunka. A beküldések ideje lejárván, az utóbb érkezett anyagot a rendezőség kénytelen volt hely hiányában visszautasítani. Amint a rendezés alatt álló kiállításba bepillantást nyerhettünk, az a benyomásunk, hogy az a művészi szépség, a női kezűgyesség remekjeinek, a műizlésnek valószínűsége kincsháza lesz s megkapó látványt ígérnek az a szemet, lelket gyönyörködtető kézimunkák, himzések és csipkék, festmények és műtárgyak izléses csoportosítása. A nagyértékű tárgyak magas összeg erejéig vannak biztosítva. A kiállítás ünnepélyes megnyitása ma, *vasárnap délelőtt pontban 10 órakor lesz* a védnökök jelenlétében. Az ünnepi megnyitó beszédet a bérnaköruton levő dr. Rott Nándor megyéspüspök helyett Kránitz Kálmán felszentelt püspök fogja mondani. Ez alkalomra az érdeklődőknek minél nagyobb számban megjelenése kértetik. A kiállítás nyitva lesz május 5-től 9-ig bezárólag s a résztvevőket már ezuttal felkéri a rendezőség, hogy kiállított tárgyaik elviteléről lehetőleg már 10. és 11.-én gondoskodni sziveskedjenek, mert ez időn túl visszamaradó tárgyaikért a rendezőség felelősséget nem vállalhat.

— A bécsi magyar egyetel új otthona. A Bécsi Magyar Egyesület — amint nekünk Bécsből írják — április 20-án tartotta I. Bellariastrasse 6. szám alatt levő új otthonának ünnepélyes megnyitását. Lélekemelő ünnepélye volt ez a bécsi magyarságnak, amelyen megjelentek: gróf Berchtold Lipót, öfelsége főkamaraasa nejeval, báró Burian Istvánék külügyminiszterné, dr. Weiskirchner Rikárd bécsi polgármester, Csizsárik János veszprémi kanonok, nagykövetségi tanácsos, dr. Révy Ferenc öfelsége személye körüli miniszteri tanácsos, Fazekas Adolf cs. és kir. főintendáns, dr. Chrenóczy-Nagy József cs. és kir. osztályfőnök, dr. Grossmann

Mihály egyetemi tanár, Riszner Kázmár cs. és kir. osztálytanácsos, János Engel Sándor császári tanácsos, gyáros, dr. Mittler Albert királyi tanácsos, dr. Gömöri-Laim László cs. és kir. osztálytanácsos, Renglovics József cs. és kir. kormánytanácsos, Kormos Gyula bankár, Lehár Ferenc és Kálmán Imre zeneszerzők, Achácz Sándor ezredes, Déri Frigyes gyáros s számosan a Bécsben lakó magyar miniszteri és magánhivatalnokok, gyárosok, kereskedők és iparosok közül. A Bécsi Magyar Egyesület által a budapesti I. honvéd gyalogezrednek felajánlott ezüst díszkürt harsónája után az udvari operá fuvózenekara ennek karizetében a Szózat élénklésével nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután dr. belvárdi Révy Ferenc elnök magas szárnyalásu s hazafias megnyitó beszédében üdvözölte az új otthonban megjelenteket, utána dr. Grossmann Mihály egyetemi tanár tartotta az ünnepi beszédet, majd Weiskirchner Rikárd, Bécs város polgármestere üdvözölte a Bécsben lakó magyarokat, s annak az óhajának adott kifejezést, hogy *minél szorosabban tartssanak össze németek és magyarok.* Hangsúlyozta, hogy *mennyire fontosnak és szükségessé tartja a magyar nyelvet.* — Ugymond — elrendelte, hogy *Bécs város iskoláiban a jövő tanévtől kezdve taníttassék a magyar nyelv.* Biztosította a magyarokat vonzalmáról s a magyarok éltetésével fejezte be beszédét. Dr. Révy elnök záró beszéde után az operá zenekara és énekkar a Hymnus élénklésével fejezte be a megnyitó ünnepélyt.

— Meseidélután. Kellemes délutánja volt tegnapelőtt, május 2-án a veszprémi gyermekszeregek, amely a 31-es honvédek árvaalapja javára rendezett meseidélutánon zsufolásig megtöltötte a városi színházat, egy buzditván a felnőtteket jótékonycélra adakozásra. A gyermekszereg, amely tudvalevőleg a leghálásabb publikum, lekesült tetszésnyilvánítással honorálta a műsor minden egyes pontját. Nagyon bájos volt a kis *Reviczky Rózsika* prólogja, amelyet a gyengélkedő Rainprecht Magduska helyett mondott el. Dr. *Kemény Béla* Pápa városi tanácsos, józsi mókákkal telített mesével állandó derűltségben tartotta apró hallgatóit. *Major István* főhadnagy gitárkísérettel előadott hangulatos románca pedig mély hatással volt a felnőttekre is. Nagy hatást ért el *Békffy Panni* is temperamentumosan előadott gyermekverseivel. Az előadás utolsó számaként előadott néhány vidám mozijelenet, amelyek a gyermekek értelmi képességéhez voltak szabva, méltó befejezése volt a minden tekintetben jól sikerült meseidélutánnak.

— Bérmlálás. A megyéspüspök a bérmlálást Veszprémben a pünkösdi ünnepek alatt, Pápan pedig e hó 26—28. napjain fogja végezni.

— Művészi élet a Bakonyban. Metzger Emmy müncheni akad. festőnő még a háboru előtt itt járt a Bakonyban s a regényes vidék szépségei úgy megragadták figyelmét, hogy azóta állandóan Zircen tartózkodik és már több tárlatot is rendezett. Legutóbb elhatározta, hogy — elsősorban tájkép és csendéletre — festőiskolát nyit Zircen. Érdeklődők forduljanak közvetlenül hozzája.

— Hadi jótékonyági alap. A főispáni jótékony alapra 1918. április 18.-tól május 1.-ig befolyt önkéntes adományokból 2948.—3575. sz. nyugtáakra összesen 36471 K. Előző kimutatás szerint: 135980 K 50 f, összesen 172451 K 50 f. Hozzáadva az 1917. évi kiadást: 29044 K 26 f, 1917—18. évben befolyt összesen: 201295 K 76 f. Azokról, akik nagyobb összeggel járultak az alaphoz, helyszűke miatt csak jövő számunkban emlékeztünk meg.

— Pápa város új polgármestere. Dr. *Bibó Károly* alispán a vármegye hivatalos lapjában pályázati hirdetményt bocsátott ki a megüresedett pápai polgármesteri szék betöltésére. A polgármester javadalmazása a VII. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő

kezdő fizetés, 1120 kor. lakkbér, évi 500 kor. működési pótlék és jelenleg 2800 kor. állami háborus segély. Pályázatok május 16.-án déli 12 óráig adandók be az alispáni hivatalban.

— *Erdei iskola.* Többször írtunk arról a modern higiénia szempontjából oly fontos kérdéstről, amelyet dr. *Réthy Ede* veszprémi járásorvos, tart. főorvos a tüdődiszpanzerülésen oly mélyrehatóan fejtegetett. Most úgy látszik, mintha *egy lépés* történt volna kiváló eszme megvalósítása felé. Zombor város ugyanis feliratot intézett a kormányhoz a *szabadban oktatás* érdekében és ezt pártolva végezt megküldötte Veszprém városának is, amit e város tanácsa készségesen meg is tett azzal az indoklással, hogy Veszprém vidéke különösen alkalmas a terv megvalósítására. Ha jól emlékszünk, Réthy is a jutasi erdőt jelölte meg e célra legalkalmasabbnak felolvasásában.

— A balatonparti gyermekszanatóriumok. Az Országos Gyermekszanatórium-Egyesület mindkét szanatóriumának nyári szezonja megkezdődött. A *Balatonszabadi* levő gyermekszanatóriumban kétszáz hadiárva gyermek részére van hely. Itt legelső sorban hadiárva, fogságban sanyilódó hadirokkantak gyermekei helyeztetnek el, másodsorban pedig katonai szolgálatot teljesítők gyermekei. A főveléhez *szegénységi* és orvosi bizonyítvány szükséges, amely utóbbi mintáját a Zsófia Országos Gyermekszanatórium-Egyesület (Budapest VIII., Stáhy-utca 15) az érdeklődőknek megküldi. A *Balatonalmádi* levő gyermekszanatóriumba, amely télen-nyáron nyitva van, 4—15 éves koru szegénysorsu vészényű gyermekeket vesznek fel ingyenes ellátásra.

— Hadigondozó népiroda létesülvéen Veszprémben, az állandó kapcsolat létesítése érdekében a győri keresk és iparkamara szaktanácsadókul *Kelemen Imre* és *Pósa Endre* kamarai tagokat küldte ki az irodához.

— Közellátási hírek. A keresk. miniszter rendeletet küldött a vármegyéhez, amely szerint a vármegye petróleum kontingensét május 1-től aug. 31-ig terjedő időre 280 métermázsában állapította meg és ezt a mennyiséget ki is utalta. Minthogy ebből már 100 métermázsáa a minap kiutaltatott, e szerint csak 180 mm. petróleum lesz most felosztva. A kiutalt mennyiséget a finomított legfeljebb három tételben fogja leszállítani. — Ugyancsak utaltatott ki 480 kg. zairos cipőfelsőbőr a vármegye kis és nagyközségei részére, amelyet az igazolt bórkereskedők fognak kiarsítani. Ebből a mennyiségből a két város: Veszprém és Pápa természetesen nem kaphat. — Aszalt szilvát is szét oszt a vármegye alispánja. És pedig Veszprém és Pápa városok 5—5 métermázsát, a járások 1—1 mm. kapnak a szilvából.

— *Vörös május.* Mint minden évben, úgy az idén is megünnepelte a munkásság május 1.-ét. Munkaszünet volt e napon és ott ahol nagyobb a munkásság szociális szervezete, békés tüntetések is. Veszprémben csak a naptárból tudtuk meg május 1.-ét, meg arról, hogy e napon nem jelentek meg a fővárosi lapok.

— *Siófok fürdő eladása.* A háboru alatt felszaporodott banktőke most már ingatlánba a birtoktörvény folytán nem fektethető oly könnyen, tehát más jövedelmező vállalatok megszerzése után néz. Így divatos lett a fürdővétel. A zalamegyei Balatonfűred után most — úgy halljuk — Siófok fürdő is megvásárolták. Az Országos Bank vette meg. Balatonalmádi is eladófélben van.

— *Csatári bucsu.* Ma van a csatári bucsu napja. Vajjon lesz-e égháboru, amely hagyományos kísérője szokott lenni a csatári juconak? Az esz még elkéne egy-két helyen, habár a vetések állása elég szép mindenfelé s a mult hetek időjárása a rozsoit is megjavította, sőt némely helyen már a fejét veti. A Márkus napi buzaszentelés is már

szép zöld gabonát talált s ha a csatári bucsu meg egy kis esőt hoz, a Mindenható kegyelméből jó reménységgel nézhetünk a termés elé.

— **Drágul a jégkárbiztosítás.** A magyar és osztrák jégkárbiztosító társaságok kartelszervezete elhatározta, hogy az új kampanyra a díjakat 20 százalékkal fölemeli.

— **Koleragyanus eset Veszprémben.** Szerencsére csak gyánu volt, ami nem vált valósággá. Egy harctérről mintegy két héttel ezelőtt hazérkezett katoná belegedett meg erős bélgyörcsökben Jeruzsálemhegyen levő lakásán, amiért is dr. Rosenberg Jenő kir. tanácsos, városi főorvos beszállította a mentőkkel a katonai kórházba. Itt koleragyanusnak találván, dr. Vadnay Szilárd kir. tanácsos, vármegyei főorvos intézkedett az ürülékének sürgős vegyi vizsgálatáról, a rendőrség pedig azt a házat, amelyben a katoná lakott, zár alá vette. A vegyvizsgálat néhány nap alatt meg is jött Budapestről és az állott benne, hogy az eredmény negatív, vagyis nem kolerás a beteg.

— **A tanév vége.** A közokt. miniszter rendelkezése szerint a felső keresk. iskolák felső osztályában pünkösdkor, az alsóbb osztályokban jun. 19-én befejezik a tanévet. Általában pünkösdre az alsóbb iskolákban készen akarnak lenni a vizsgálatokkal.

— **Á.ványvizes palackokat a hadseregnek.** Veszprémi város polgármesterhelyettese közölni teszi, hogy a hadseregnek nagyobb mennyiségű üres ásványvizes palackra van szüksége. Aki ezekből bármily csekély mennyiséget is nélkülözhet, az adja be a városi gazdasági hivatalhoz május hó végéig.

— **Utcák rendezése.** Veszprém város tanácsa elhatározta több, eddig elhanyagolt utca rendezését. Bokrossy Jenő v. főmérnök el is készítette már több utcának szabályozási tervét. Így a Temetőhegyen a Csatár-utca burkolt gyalogjárókkal lesz szegélyezve és az új építkezés vonala meghatározva. A jelenlegi házak előtt felszabaduló területeket a háztulajdonosok megvevették előkertnek négyzet ölenként 10 koronáért. Ugyancsak jobboldali járdát kap a temetőhegyi Szent István-utca is. — A Jeruzsálemhegyen az Iskola és Ranolder utcákat akarják oly módon szabályozni, hogy a posta-épület előtt levő dombot 90 cm.-rel leszállítsák. — A Kossuth Lajos utca északi oldalán pedig a régi járda helyett szintén betonnal szegélyezett aszfaltot kap, de egyszersmind le is szállítják az Óvári-féle háztól kezdve a Kocsiallak egy színonalra. — Nagyon helyes és szükséges ez az utca rendezés, de fölöttebb szükséges volna a rendezett utcák tisztántartása is. Különösen most, hogy a nyárba nyárba megyünk át. Ezt pedig sajnos nélkülözhetjük.

— **A balatoni fürdők liszt- és cukorszükséglete.** A közéletmező miniszter az Orsz. Balneológiai Egyesület meghallgatása alapján intézkedett a fürdők liszt- és cukor-ellátásáról s ez vonatkozik vármegyénk balatonparti fürdőire is. E szerint lisztet minden fürdővendég tartozik magával vinni a fürdőre. Akinek nincs saját készlete, annak a fürdőzés tartamára fejadag szerint igényelhető lisztmennyiség az illetékes helyi hatóság által adandó ki. Azoknak pedig, akiknek esetleges szállítási zavarok miatt vagy bármilyen más, elfogadható okból a liszt kellő időben kiadható nem lenne, a fürdőntartózkodás idejére igényelhető lisztjegy, illetőleg ilyen hiányában egy arról szóló igazolvány, hogy a fürdőzés tartama alatt lakóhelyén hatóság ellátásban nem részesül, — adandó ki. Ezeknek — természetesen — élelmiszert szállítási igazolvány nem adható ki. Tekintettel arra, hogy a fürdők részére csak minimális ellátmányt biztosíthat a kormány s e szerint a fürdővendég teljes és biztos ellátásának alapját tulajdonképpen csak a magával vitt készlet képezi, tehát a lisztjegy kiadása, illetve igazolvány

kiállítás a hatóságoknak csak kivételesen abban az esetben engedhető meg, ha kétségtelenül megállapított nyert, hogy a fürdővendégnek saját készlete nincs és hatósági kiutalásban sem részesült. A szállítás megkönnyítése végett a miniszter külön rendelkezést fogja felhatalmazni az elsőfoku közig. hatóságokat, hogy a szállítási igazolványokat az ő megkérdése nélkül kiállíthassák.

— **Kézrekerült a kádártal rablóbanda.** Megirtuk ezt röviden legutóbb. Most folyik a bizonyítási eljárás a kézrekerült gonosztevőknek a kárvalottakkal való szembeállításával és a banda agyonlőtt tagjainak agnoszkálásával. Immár kétséget kizáró dolog, ezek követték el a kádártal gyilkosságot. Sőt még egyéb, eddig mintegy husz bűntény van a rovásukon, amelyeket különböző vármegyék különböző helyein követtek el s aminek kiderítése nagy munkát ad a bandát kézrekerített felsőegyesdi csendőrségnek. Az elfogott három rabló közül az, aki súlyosan megsebesült, a napokban meghalt.

— **Városi fakészletekről.** Közölni teszem, hogy a fakészletek változását bejelentő nyomtatványok a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban átvethetők. Veszprém, 1918. Április 24-én dr. Horváth s. k. polgármesterhelyettes.

— **A szökött hadifoglyok.** A vármegyei hadifogly ügyeleti parancsnokság közli a munkabizottságok elnökeivel, a csendőrökkel és munkaadókkal a pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság rendelkezését, amely szerint az összes hadifoglyoknak tudomására adandó, hogy azok, akik megsebesültek, a munkát megtagadják, vagy bujlogatnak, nehéz hadimunkára lesznek kényszerítve, s a kicserélés alkalmával legutolsóknak lesznek hazaszállítva.

— **Katonadiákok bevonulása.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az 1894—1899. években született középiskolai tanulók bevonulási ideje május 15-ről június 1-ére halasztatik el.

— **Apolló mozi.** A veszprémi Apolló mozgószínház jövőheti műsorán a legszebb és legérdekesebb darabok szerepelnek. E ciklust Jókai Mór egyik leggyönyörűbb regénye, a boldog emléktől Erzsébet királynénknak dedikált „A szerelem bolondjai” nyitja meg, amelynek I. része hétfőn és kedden lesz bemutatva a filmen. A II. részt — igen helyesen — pedig már pénteken és szombaton színtre hozza a mozitulajdonos s így nem kell hétélig várni a közönségnek, hogy az olvasva is alig abban hagyható regény szépségében gyönyörködjék. Ez a darab az Uher filmgyár legjobb alkotásának egyike, ami nagyban hozzájárult a szereplő művészgárda elért fényes sikeréhez. Gaál Gyula, dr. Torday Ottó, Somlai Artur, Hajdú József, Gombaszögi Frida, Molnár László, Kende Paula, Szentgyörgyi Márta stb. elevenítik meg a regény alakjait. — Ma, vasárnap „A hadtestparancsnok” c. bohózatot adják a főszerepben Csorossal és Mészáros Alajossal. — *Csütörtökön* Susanne Grandais, a hírneves moziénekes jelenik meg a vásznon a „Tengerparti álom” c. 4 felvonásos szerelmi história főszerepében, jövő vasárnap pedig „A pénz öfelsége” 5 felvonásos dráma lejátssza zárja be a heti műsort.

— **A marhahus miatt.** A múlt év őszén Szomlay József pástórember egy marhát vágott le, amelynek a húsát kimérni akarta. Erről tudomást szereztek Hudi János és Molnár János szentgáli cselédemberek és átmentek Szomlayhoz húst vásárolni, mivel azonban éppen sokan voltak a kiárulásnál és Szomlay nem bírta őket nyomban kiszolgálni, azzal, hogy majd később visszatérnek, eltávoztak. Estefelé aztán találkoztak Szomlayval a hársági korcsmában és hívták, hogy menjen vissza velük a lakására és adjon nekik húst, amit azonban azzal az indoklással tagadott meg, hogy már este van, jöjjenek másnap, vasárnap reggel. Nem használt Hudiinak az az érvelése sem, hogy másnap bu-

csu lesz, tehát neki kell a hus, Szomlay hajthatatlan maradt. Elváltak. Egyszer aztán azt látja ám Szomlay a korcsma ablakából, hogy az ő két erőszakos vevője hátulról bekerült a házának udvarára, majd az istállóba, utóbb pedig a szobába az ablakon át, amelynek hártypapírosát előbb benyomták, hogy a retezt kinyithassák. Molnár segített Hudinak bemászni. Szomlay hazaszaladt, mire Molnár futásnak eredt, a szobában hagyván társát, aki Szomlayval szembefordult, biraközni kezdett vele, s a dulakodásban a kabátját is leszakította. Majd Hudi is kiugrott az ablakon és futásnak eredt, de Szomlay lármájára mindkettőt elcsípték. Mintegy 25 kiló húst a kertben találtak meg, amit valószínűleg menekülés közben hajítottak el a husra éhes alyfiak, akiket lopás vétsége miatt április 19-én ítéltek el 1—1 havi fogságra a veszprémi kir. törvényszék. A vádlottak felebbezték.

A Veszprémben, Gizella-tér 2. szám alatt levő, néhai özv. Szabó Imréné tulajdonát képezett egy emeletes, két bolt-helyiséggel bíró ház a hozzátartozó melléképülettel együtt eladó.

Vételi ajánlatok a felajánlani kívánt vételár pontos megjelölésével Zarka Elemér műszaki tanácsoshoz Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 2. címre intézendők.

— **A rekvirált gabona.** Többször megemlékeztünk már róla, hogy vannak intelligens emberek, akik a náluk rekvirált gabona, liszt stb. készleteket a hatóság többszörös, hangsúlyozott felszólítása dacára sem szolgáltatták be az illetékes raktárakba. Kivált Veszprémben van sok ilyen eset, amiért kénytelen volt a rendőrkapitány többeket meg is büntetni. Ez sem használt, még mindig van, aki csökönnyösségből, vagy nemtörődömségből nem tesz eleget a felhívásnak. Hát ezek majd magukra vessenek, ha a rendőrkapitány minden jószándéka dacára majd a legszigorúbban lesz kénytelen velük eljárni, mert hiszen neki is kötelessége ez, ő is felelősséggel és pedig súlyos felelősséggel tartozik felettes hatóságainak.

— **Megszűnt a hullaszállítás.** A hadseregőparancsnokság elrendelte, hogy a haditerületről vasuton történő hullaszállítások a vasutaknak egyéb célokra való rendkívüli nagy igénybevétele miatt ezáltal egyáltalán nem engedélyezhetők és erre vonatkozó kérelmek elő sem terjesztendők. A harciéren elesett hősök exhumálása tehát csakis az általános békekötés után történhetik meg.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és
9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-
kőrös.

Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszerárban,
Kossuth Lajos-utca.

— **Gépszij.** Ez is olyan cikk ma, ami, mint cipőtalp helyettesítő, alkalmas kísérésbe vinni az embereket. Példa rá Horváth Sándor cipész és Hegyi József asztalos, veszprémi iparosok esete, akik egy orosz foglyótól több értékes, természetesen lopott gépsziját vették Tisztartó Károly veszprémi szabómester közvetítésével. Persze rajtvesztettek és május 1-én orgazdaság miatt a veszprémi törvényszék Horváthot 1 havi fogházra ítélte jogerősen, a másik két vádlottra pedig 8—8 napos fogházbüntetést szabott. Az utóbbiak fellebbeztek.

— **A nikkellizfilléres.** A pénzügyminiszter tavaly júniusban rendeletet adott ki, hogy a tizfilléres nikkelpénzt legkésőbb 1918. április 30-ig váltják csak be s azontul e pénzt nem fogadják el. Most a miniszter úgy rendelkezett, hogy a nikkellizfilléres továbbra is forgalomban marad.

— **Az unokanővér.** Szalóki Eszter alsógörzsonyi kéjő régebben ismerte a Pápai lakó Hegyi Istvánnét és egyszer felkerekedett s elment a látogatására. Az asszony nem volt otthon, csak az ura, aki előtt Eszter a felesége unokanővérenek adta ki magát, aminek folytán két napig előzékeny vendégszeretben volt része a házigazda részéről. A mikor azonban Hegyiné hazaérkezett, Eszter szépen meglepett a háztól, magával/vívén több kötenyt, zsebkendőt, harisnyát stb., ami ma olyan drága ebben a háborús világban. De kézrekerült és ápr. 29-én lopás vátsége miatt 4 havi fogházbüntetést kapott a veszprémi törvényszéktől, amelyből 1 hó és 15 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek. Szabadulás után pedig, mint munkakerülő, dologháza utaltatik.

— **Örlési százalék.** A malmok a H. T. utasítására a búzát és a rozst az eddiginél nagyobb arányban: a búzát 90, a rozst pedig 94 százalék erejéig tartoznak kiörlni. A tengerit pedig 90 százalék erejéig. A búzából 18 százalék finom lisztalisztt, 21 százalék főzöliszt és 51 százalék kenyérliszt állítandó elő, az eddigi 19, 21, illetve 44 százalékkal szemben. A kiörlés arányának növelése folytán és figyelembe véve, hogy a búzában 2, a rozsnál és tengerinél pedig 3—3 százalék lehet az elporlás, a *korpatermelés* a búzában 8, a rozsnál 3, a tengerinél 7 százalékra csökkent.

— **Nyomorék hadiárva védelme.** A Hadigondozó Hivatal elnöksége körlevelet intézett az ország főispánjaihoz, mint a törvényhatósági hadigondozók elnökéhez, amelyben értesíti őket, hogy a Hadigondozó 30 helyet biztosított a fővárosi Nyomorék Gyermek Otthonában a nyomorék hadiárva számára. Magyar állampolgároknak szegénysorsu 6—14 éves fiugyermekei vétetnek fel, kivételes esetben a 14. életévet betöltött oly nyomorék hadiárva is, akik ipari kiképzésre alkalmasak. Eskórosok, hülyék, siketnémák, valamint heveny betegségekben levők nem pályázhatnak. Tavaly is volt ilyen pályázat, de — talán kellő értesülés hiányában — nem jelentkezett pályázó, azért most vármegyénk főispánja ezúton is nyilvánosságra hozza a Hadigondozó humánus intézkedését. Akiknek ilyen nyomorék hadiárva gyermekük van, *f. év június 25-ig* adják be kérvényüket az illetékes árvaszék javaslatával együtt a Nyomorék Gyermek Otthona igazgatóságához (Budapest, VII., Mexikói ut 63—64. sz.) A felvételi kérvényhez melléklendők: 1. a gyermek születési anyakönyvi kivonata; 2. a hadiárva atyjának hősi halálát (vagy eltűnését) igazoló okmány; 3. a pályázó fiu legutóbbi iskolai bizonyítványa, ha járt iskolába; 4. a kezelő orvos körleírása; 5. a hadiárva anyjának, illetőleg mindkét ágbeli nagyszülőinek anyagi helyzetéről igazoló kimutatás. A felvett nyomorék hadiárva tartozik egy öltő ruhát (kabát, mellény, nadrág), egy felsőkabátot, egy sapkát és egy pár cipőt magával vinni az intézetbe. Bővebb felvilágosítástért levélben lehet fordulni a Nyomorék Gyermek Otthonához.

— **A „Darwin.”** Dr. Földp Zsigmond természettudományi folyóiratának május 1-i száma is igen változatos és érdekes. Felemlítjük a következő cikkeket. Hesse: Kölcsönös összefüggések az emberi testben. Krecsmerik Endre: Beszélhetünk-e a fajok közelméről? Dr. Nagy Jenő: A foszfor körforgása. Dr. Czégényi István: A tozsej. Dr. Bartók Imre: A morfinizmusról. Benke Albert: Az új csodaágyu. Különlék. — A kitűnő folyóirat előfizetési ára fél évre 7 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Budapest Andrassy-ut 60.

Kemenesszentpéter községben (Vas megye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin, udvartér és kerttel együtt belegség miatt azonnal eladó.

Feltétel meg tudható Szücs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok miveltési ága, termérték, a birtok tehertertelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

Viszketegséget, Sömört, Rüh

leggyorsabban elmulasztja a D. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform Barna-zsir“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes Dr. Flesch-féle kérjük. Próbá: tégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, J. családi tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére tóraktár:

Köcsaba Emil „Pekete sas“ gyógyszerháza Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ara csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszonteláruaitóknak árkedvezmény.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezességgel, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

lakolaszerek, rajzszerk, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.)

Telefon 93.

Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a Siófoki Központi Tejesarnokot

megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek mellett vásárolunk

tejet.

Arajanlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejesarnoka Siófok, vagy Központja Kaposvár.

HIRDETÉSEKET

FÖLVESZ

A KIADÓHIVATAL.